

[Hauge.]

andre Oslo-Stater. Deri har det ærede Medlem Hr. Himmelstrup ganske Uret. Jeg skal ikke komme ind paa Detaillier dette Forhold vedrørende, men ved en Gennemgang af de Toldforhøjelser, der har fundet Sted i Danmark og uden for Danmark i Relation til Oslo-Konventionen, vil man ganske afgjort naa til det samme Resultat, som jeg har givet Udtryk for var det rigtige. Danmarks Toldforhøjelser har været beskedne baade i Omfang og paa anden Maade, og det ærede Medlem har ikke Ret i den Paastand, han fremførte over for de af mig gjorte Bemærkninger. Dertil kommer, at hvis det ærede Medlem Hr. Himmelstrup havde Ret, saa vilde hans Bemærkninger om Oslo-Konventionens Betydningsløshed være urigtige. Disse Bemærkninger gik nemlig ud paa, at vi til Trods for Oslo-Konventionen ikke havde undgaaet at faa Toldforhøjelser. Hvis der havde været Tale om Bagateller, var der ikke nogen Grund til at gøre Udvending mod dem, men det har det desværre ikke været, i mange Tilfælde har det endogsaa været for Danmark særdeles følelige Toldforhøjelser, baade i den ene og den anden Henseende. Dersom det ærede Medlem virkelig havde Ret i den Betragtning — men det har han desværre ikke —, at de Toldforhøjelser, som er foretaget af de andre Stater, i Forhold til de Toldforhøjelser, Danmark har foretaget, som i Virkeligheden er meget minimale, ikke har haft nogen Betydning, saa falder hele hans Argumentation mod Oslo-Konventionen til Jorden.

Over for det ærede Medlem Hr. Drachmanns Paastand om, at ogsaa Socialdemokraterne havde deres Medansvar for, at Danmark ikke havde sit handelspolitiske Beredskab i Orden, vil jeg sige, at de Konservative har vel ogsaa deres Ansvar. Jeg gaar ud fra, at alle Partier i Rigsdagen gennem Tiderne har haft deres Ansvar — naturligvis mere eller mindre udpræget — for den Politik, der er ført paa det handelspolitiske Omraade. Der har vel været visse Forskelle med Hensyn til, hvorledes de enkelte Toldsatser skulde opføres, men i det store og hele har alle Partier været enige om, at det ikke har været muligt at føre en protektionistisk Politik, det har ikke været muligt paa Grund af de særegne handelspolitiske, produktionsmæssige og eksportmæssige Forhold, vi havde at tage Hensyn til: Danmark var et udpræget Landbrugsland, et Land uden væsentlige Raastoffer, vi maatte bygge hele vor økonomiske Tilværelse paa en stor

Landbrugseksport, og vor Landbrugseksport kunde i disse Tider ikke støttes væsentlig paa anden Maade end ved at føre en Frihandelspolitik; det var vor Styrke, og det var maaske ogsaa, i hvert Fald senere, en Svaghed, men der har ikke været nogen anden Politik muligt i dette Land i denne Tid. Denne Politik er ført, lige indtil Krisen satte ind i Slutningen af 1931. Jeg synes derfor ikke, at det ærede Medlem Hr. Drachmann har Ret i den Betragtning, han fremførte, at vi kunde have haft vort Beredskab i bedre Orden. I det store og hele kunde vi ikke have haft det, der har ikke været hverken saglig eller politisk Mulighed for det. Man kan beklage det. Bagefter kan man naturligvis bedre overskue Virkningerne af denne Politik, end man kunde paa det Tidspunkt, da denne Politik praktiseredes. Jeg paastaar, at den Handelspolitik, vi har ført under Krisen, har ikke kunnet ændres væsentligt netop paa Grund af de særegne Forhold, vi handelspolitiske, eksportmæssigt og paa anden Maade har at tage Hensyn til.

Himmelstrup: Maa jeg have Lov til at sige til det ærede Medlem Hr. Hauge, at jeg fortsat maa mene, at det ærede Medlem ikke ud fra de Oplysninger, Udenrigsministeriet har givet Udvalget, kan sige noget sikkert om, hvilket Land der har foretaget de mest omfattende Toldforhøjelser. Dette er ganske simpelt ikke muligt af den Grund, at de fremsatte Oplysninger ikke giver Adgang til de Sikkerhed at bedømme, hvor omfattende de Toldforhøjelser, der notificeres, i Virkeligheden har været. Naar Forholdet er det, at fra dansk Side er notificeret alle de Toldforhøjelser, som gik forud for 1932, de Toldforhøjelser, der blev foretaget i Oktober 1931, i Sommeren 1932 og endvidere den meget omfattende Toldforhøjelse af 15. Oktober 1932, tror jeg, man maa mene, at ogsaa Danmark paa dette Omraade har været meget godt med; om det bliver lidt mindre eller lidt mere i Sammenligning med de andre Lande, kan for saa vidt være ligegyldigt, men jeg tror slet ikke, at Danmark har noget som helst at prale af i den Henseende. Toldloven af 15. Oktober 1932 var jo en særdeles omfattende Toldlovsrevision, der omfattede, skal vi sige, henimod en Trediedel af samtlige Beskyttelsessatser i den danske Toldlov og bragte dem op i Højder, saa de i Virkeligheden kan sige Sparto til adskillige andre Landes, i hvert Fald de hollandske og — efter hvad Professor Ohlin for nylig skrev i „Politiken“ —